

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie J. Ż.

oskarżonego z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 8 listopada 2024 r.,

w przedmiocie wniosku oskarżonego o wyłączenie asesora Sądu Rejonowego w Rykach X. Y. od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Rykach o sygn. II K 307/23,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pismem datowanym na 2 kwietnia 2024 r. oskarżony J. Ż., działając w oparciu o treść art. 41 k.p.k., wniósł o wyłączenie asesora Sądu Rejonowego w Rykach X. Y. od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Rykach o sygn. II K 307/23.

Postanowieniem z 20 września 2024 r. Sąd Rejonowy w Rykach przekazał wniosek oskarżonego Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie asesora Sądu Rejonowego w Rykach X. Y. od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Rykach o sygn. II K 307/23 pozostawiono bez rozpoznania.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie). Z uwagi na przyjętą przez ustawodawcę konstrukcję tej instytucji, niezbędne jest oparcie się na obiektywnych, racjonalnych i dających się zweryfikować okolicznościach konkretnej sprawy przemawiających za wyłączeniem sędziego od jej rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 lipca 2023 r., I NWW 261/22). To na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania wystąpienia w konkretnej sprawie przesłanek przemawiających za koniecznością wyłączenia sędziego od jej rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 października 2020 r., III CO 49/20).

Lektura wywiedzionego wniosku nakazuje przyjąć, że powinien on procedowany w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz. 622, dalej: „ustawa o SN”) do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Jednocześnie, stosownie do treści art. 26 § 3 ustawy o SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 ustawy o SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Przenosząc powyższe na grunt analizowanej sprawy należy w pierwszej kolejności wskazać, że wywiedziony wniosek ma charakter abstrakcyjny, nie odnosi się bowiem do żadnych okoliczności kwestionujących niezawisłość sędziowską czy niezależność sędziego, które związane są ze sprawą o sygn. II K 307/23. Jest to więc wniosek obarczony wadą o charakterze konstrukcyjnym. Z drugiej strony jednak, ocena podniesionej we wniosku argumentacji pozwala na przyjęcie, że wnioskodawca, poprzez odwołanie się do wyroku TSUE z 19 listopada

2019 r., a także do uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., próbuje kwestionować prawidłowość powołania asesora Sądu Rejonowego w Rykach X. Y..

Przypomnieć należy, że w świetle aktualnie obowiązujących przepisów nie ma możliwości kwestionowania prawidłowości powołania sędziego przez Prezydenta RP (postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2022 r., I NWW 130/21). Powołanie przez Prezydenta RP rozstrzyga w sposób definitywny kto jest sędzią (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lutego 2023 r., I NWW 191/21). Tak powołany sędzia jest prawidłowo umocowany do wykonywania czynności orzeczniczych. To samo dotyczy powołania przez Prezydenta RP asesorów sądowych.

Odnosząc się do przywołanej uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I 4110 1/20 wskazać należy, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, została uznana za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. 2004, Nr 90, poz. 864/30 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 EKPCz.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Są nimi związane zatem wszystkie podmioty występujące w obrocie prawnym, w tym także organy stosujące prawo (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 października 2022 r., I NWW 142/22). Skutki rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego wiążą zatem także Sąd Najwyższy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 sierpnia 2018 r., III PK 71/17).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 26 § 3 ustawy o SN orzekł jak w sentencji.

[SOP]

r.g.

